

Cerebral Parese-foreningen

På tide med en eldrepolitikk for personer med funksjonsnedsettelse!

Det er ikke slik at eldre med CP blir «lik alle andre» i det en fyller 67 år. Eldre med CP møter på andre typer utfordringer enn sine jevnaldre. Mange med CP opplever alderdommen tidligere enn funksjonsfriske. Ulike typer senskader som smerter, slitasje og tretthet er svært utbredt.

Vi mener at eldre med CP og lignende funksjonsnedsettelse trenger et bedre tjenestetilbud enn det som er tilfelle i dag. Det må bli enklere å planlegge og sikre en trygg og god alderdom. Det må også settes inn flere tiltak for å sikre god fysisk og psykisk helse, fremme livskvalitet og sørge for at alle kan leve et deltagende og aktivt liv.

Gode tilrettelagte boliger og tilstrekkelig hjelp i hverdagen

En god og trygg bolig er viktig for alle, også for eldre med funksjonsnedsettelse. Vi mener derfor at det må bli enklere å etablere seg i en hensiktsmessig og tilrettelagt bolig, og at kommunene i større grad må planlegge og tilrettelegge for dette.

Det samme gjelder også tjenester som sikrer den enkelte tilstrekkelig hjelp og trygghet i hverdagen, da ikke alle har pårørende rundt seg. Vi mener derfor det er viktig å styrke kommunale tjenester som BPA, praktisk bistand, hjemmetjeneste, omsorgsboliger og sykehjem. Vi mener også at slike tilbud i større grad må tilpasses eldre med funksjonsnedsettelse og dette perspektivet tas med i kommunale planer og strategiarbeid.

Gode helsetjenester

Mange eldre med CP og lignende funksjonsnedsettelse savner et bedre helsetilbud og oppfølging, blant annet et tverrfaglig habiliteringstilbud.

Mange erfarer dessverre at kommunale tjenester som fysioterapi og ergoterapi har blitt dårligere, særlig etter at diagnoselisten ble avskaffet. Det er for få kommunale fysioterapeuter med driftstilskudd. Flere enn tidligere, opplever å bli satt på venteliste for fysioterapi eller får et pålagt opphold i behandlingen. Dette innebærer negative konsekvenser for den enkeltes fysiske og psykiske helse, samt livskvalitet.

Dessverre får flere enn tidligere avslag på habiliteringsopphold i spesialisthelsetjenesten, med begrunnelse om at vedlikehold av funksjon bør kunne ivaretas i kommunene. I tillegg foreslås det konkrete innstramminger i helseforetakene, ved at det kuttes ned på institusjonsoppholdene, og at det legges opp til mer poliklinisk behandling. Vi frykter en utvikling der kronikere og eldre med

medfødte funksjonsnedsettelse, blir nedprioritert, både i kommunene og i spesialisthelsetjenesten.

CP er en kompleks diagnose og kan gi mange ulike utfordringer. Vi etterlyser mer kunnskap i helsevesenet om sammensatte tilstander og mener sykehusene i større grad må prioritere bedre samarbeid på tvers av profesjoner og avdelinger, og sikre gode rutiner for dette.

Psykisk helse

Det er viktig å hindre isolasjon og ensomhet blant eldre med funksjonsnedsettelse. Eksempler på tiltak, kan være en bedre og mer utvidet BPA-ordning, enklere og mer forutsigbare støtteordninger for transport og parkering, og en større satsning på tilgjengelighet og et mer universelt utformet samfunn.

Etter en lang og kald vinter vil vi også understreke viktigheten av mer brøyting, strøing og rydding av fortau. På mange steder er det praktisk talt umulig å ferdes utendørs med rullestol eller andre hjelpemidler.

Det er også viktig med tilgjengelig psykisk helsehjelp og tiltak som kan forebygge psykiske utfordringer. Mange eldre med CP er åpne om sin psykiske uhelse, og etterlyser mer hjelp og støtte til å mestre de psykiske påkjenningene, som økende funksjonstap kan gi. Vi mener det viktigste tiltaket er å styrke oppfølgingstilbudet i habiliteringstjenestene. Slik vi ser det, er det denne delen av helsetilbudet som har mest kunnskap om CP, og som har de beste forutsetningene for å se sammenhenger mellom fysisk og psykisk helse.

Vi mener også det er viktig med ulike møteplasser og sosiale tilbud i nærmiljøet, som inkluderer eldre med funksjonsnedsettelse. Her spiller frivillige organisasjoner en viktig rolle, mens også kommuner må være dette ansvaret bevisst!